به نام خدا

سوالات آزمون نهایی درس: **دین و زندگی ۳**	تعداد صفحه: **۳**	رشته: **ریاضی / تجربی / فنی و کاردانش**		ساعت شروع:	**۷:۳۰ صبح**
دوره دوم متوسطه – دوازدهم	تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۰۳/۱۰**	نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون:	**۸۵ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	**با تدبر در آیات و حدیث به سؤالات، پاسخ دهید.** آیهٔ شریفهٔ «کُلُّ نَفسٍ ذائِقَةُ المَوتِ وَ نَبلُوکُم بِالشَّرِّ وَ الخَیرِ فِتنَةً ....»اشاره به کدام «سنت الهی»دارد؟	۰.۵
۲	هر یک از عبارات قرآنی زیر بیانگر کدام یک از«معیارهای تمدن اسلامی» است ؟ الف) «لَقَد أرسَلنا رُسُلَنا بِالبَیِّناتِ و أنزَلنا مَعَهُمُ الکتابَ و المیزانَ لِیَقُومَ النّاسُ بِالقِسطِ ...» ب) «أطیعُوا اللهَ و أطیعُوا الرَّسولَ وَ أُولِی الأمرِ منکُم ...»	۱
۳	عبارت قرآنی «... أم جَعَلُوا لِلّهِ شُرَکاءَ خَلَقُوا کَخَلقِهِ فَتَشابَهَ الخَلقُ عَلَیهِم/ یا برای خداشریکانی قرار دادند که[آن شریکان هم]مثل خدا آفرینشی داشته‌اند و در نتیجه [این دو]آفرینش بر آنان مشتبه شده است.» در تضاد با کدام مرتبهٔ توحید است؟	۰.۵
۴	کدام سخن امام موسی کاظم (علیه السّلام) باعث انقلاب درونی در «بُشر بن حارث» شد؟ سخن امام (علیه السّلام) چه تأثیری بر او گذاشت؟	۱
۵	**درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.** اعتقاد به توحید در ربوبیّت به معنای نادیده گرفتن نقش و اثر انسان و سایر موجودات است.	۰.۵
۶	به جا آوردن نماز صبح به صورت دو رکعت و قبل از طلوع آفتاب بدون نیت الهی، دارای حُسن فاعلی است.	۰.۵
۷	نتیجهٔ مصرف‌گرایی در تمدن جدید، غافل شدن انسان از تکامل بُعد معنـوی خویش است.	۰.۵
۸	**گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید.** منظور از شناخت اوّلیه خداوند، کدام گزینه است؟ ۱) تفکّر دربارهٔ نیازمند بودن جهان به خدا در پیدایش ۲) درک حضور خدا بر اساس فطرت خویش	۰.۵
۹	«سوزانندهٔ درخت اخلاص» و «عامل ارزشمندی یک عمل»، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ ۱) گناه - معرفت و آگاهی ۲) تمایلات دانی - راز و نیاز با خداوند	۰.۵
۱۰	مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد یک کشور در میان‌افکار عمومی جهان چیست؟ ۱) تقویت فرهنگ جهاد و شهادت ۲)استحکام و اقتدار نظام حکومتی	۰.۵
۱۱	**مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید.** اختیار:	۰.۵
۱۲	توبه در اصطلاح دینی:	۰.۵

به نام خدا

سوالات آزمون نهایی درس: **دین و زندگی ۳**	تعداد صفحه: **۳**	رشته: **ریاضی / تجربی / فنی و کاردانش**		ساعت شروع: **۷:۳۰ صبح**
دوره دوم متوسطه – دوازدهم	تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۰۳/۱۰**	نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: **۸۵ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۳	**کشف ارتباط** هر یک از عبارت‌های سمت راست با کدام یک از عبارت‌های سمت چپ بیشتر ارتباط دارد؟ (در ستون چپ، یک مورد اضافی است.) الف) آمرزش گناهان با توبه ب) تقویت ایمان هنگام شنیدن آیات خدا ج) افزایش طول عمر با دادن صدقه د) فراهم کردن امکانات و لوازم از سوی خدا برای همه افراد ۱) سنت تأثیر اعمال در زندگی انسان ۲) سنت توفیق الهی ۳) سنت املاء ۴) سنت سبقت رحمت الهی بر غضب او ۵) سنت امداد عام الهی	۱
۱۴	**با توجّه به متن زیر، به سؤال پاسخ دهید.** « فردی بارها در جامعه به صورت آشکار، گناه می‌کند و حتی از انجام آن ابراز خرسندی می‌نماید. با این وجود، خداوند پیوسته بر نعمت‌ها و امکانات وی می‌افزاید.» این مسأله، با توجه به کدام یک از «سنت‌های الهی»قابل تحلیل است؟ توضیح دهید.	۱
۱۵	**به سؤالات زیر، پاسخ کوتاه دهید.** مرز توحید و شرک در توانایی برآوردن حاجات انسان توسط دیگران، کجاست؟	۰.۵
۱۶	چگونه فرار از اختیار، خود دلیلی بر اختیار است؟	۰.۵
۱۷	«وابسته بودن موجودات به قضای الهی»، به چه معناست؟	۰.۵
۱۸	لازمهٔ ورود یک تاجر به کسب و کار حلال، آشنایی با چیست؟	۰.۵
۱۹	بیتِ « برو این دام بر مرغی دگر نِه که عَنقا را بلند است آشیانه »، بیانگر کدام میوهٔ درخت اخلاص است؟	۰.۵
۲۰	چنان‌که می‌دانیم شیطان با حیله‌هایی به دنبال دور کردن انسان از توبه است: الف) آن «حیله‌ها» را نام ببرید. ب) از کدام «حیله» بیشتر برای گمراه کردن جوانان استفاده می‌کند؟	۱

به نام خدا

سوالات آزمون نهایی درس: **دین و زندگی ۳**	تعداد صفحه: **۳**	رشته: **ریاضی / تجربی / فنی و کاردانش**		ساعت شروع: **۷:۳۰ صبح**
دوره دوم متوسطه – دوازدهم	تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۰۳/۱۰**	نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: **۸۵ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳				مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۲۱	**به سؤالات زیر، پاسخ کامل و تشریحی دهید.** دوست حمید به او گفت: در یک سایت شرط‌بندی عضو شده و از این طریق پول خوبی به دست آورده است. حمید گفت: «مگر نمی‌دانی که شرط‌بندی و قمار در اسلام حرام است!» دلایل حرام‌شمرده شدن شرط‌بندی و قمار در اسلام را بنویسید.	۱
۲۲	طبق نظر اسلام حلال و حرام بودن انواع موسیقی سنتی و غیرسنتی (کلاسیک و مدرن) را شرح دهید.	۱
۲۳	چرا انسان‌ها نمی‌توانند به «ذات و چیستی خداوند متعال» پی ببرند؟ توضیح دهید.	۱
۲۴	از باورهای نادرست مبلغان مسیحی؛ «گناه نخستین» و «ضرورت غسل تعمید کودکان» را توضیح دهید.	۱
۲۵	چرا موحد واقعی، انسانی امیدوار و در برابر مشکلات صبور است؟ توضیح دهید.	۱.۵
۲۶	وضعیت معیار علم و دانش را در شبه جزیرهٔ عربستان، قبل و بعد از اسلام، با هم مقایسه کنید. **در پناه قرآن پاینده باشید**	۲

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک / علوم تجربی/فنی حرفه ای وکاردانش**	مدّت آزمون : **۸۵ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ صبح**
پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ آزمون :**۱۴۰۳/۰۳/۱۰**		تعداد صفحه : **۲**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور **خرداد ۱۴۰۳**	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.ir		

تدبر در آیات و حدیث

۱- سنت ابتلاء (امتحان یا آزمایش الهی) (۰/۵) — درس ۶، ص ۶۵ و ۶۸ — ۰/۵

۲- الف) عدالت محوری (رفع تبعیض) (۰/۵) ب) پذیرش ولایت الهی (اطاعت از اولی‌الامر) (۰/۵) — درس ۹، ص ۱۱۰ و ۱۱۱ — ۱

۳ – توحید در خالقیت (۰/۵) — درس ۲، ص ۲۲ و ۲۳ — ۰/۵

۴- اگر بنده می بود، بندگی می‌کرد (۰/۲۵) و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت. (۰/۲۵)
توبه کرد و به پیمان خویش وفادار ماند (۰/۲۵) در سِلک مردان پرهیزکار و خداپرست در آمد. (۰/۲۵) — درس۷، ص ۸۱ — ۱

درستی و نادرستی گزاره ها (هر مورد ۰/۵ نمره) — ۱/۵

۵- غ (درس ۲، ص ۲۰) ۶- غ (درس ۴، ص ۴۵) ۷- ص (درس ۱۰، ص ۱۳۰)

چند گزینه ای (هر مورد ۰/۵ نمره) — ۱/۵

۸- گزینهٔ ۲ (درک حضور خدا بر اساس فطرت خویش) — درس ۱، ص۷

۹- گزینهٔ ۱ (گناه – معرفت و آگاهی) — درس ۴، ص ۴۷-۴۶

۱۰- گزینهٔ ۲ (استحکام و اقتدار نظام حکومتی) — درس ۱۰، ص ۱۳۵

تعریف اصطلاحات (هر مورد ۰/۵ نمره) — ۱

۱۱- اختیار، توانایی بر انجام یک کار یا ترک آن است. یا (اختیار حقیقتی وجدانی و مشهود که هر کس آن را در خود می‌یابد و می‌بیند که شبانه‌روز در حال تصمیم انجام یا ترک کاری است) — درس۵، ص۵۳

۱۲- توبه در اصطلاح دینی به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست. درس۷، ص۸۲

کشف ارتباط (هر مورد ۰/۲۵ نمره) — ۱

۱۳- الف) ۴ (سنت سبقت رحمت الهی بر غضب او) ب) ۲ (سنت توفیق الهی)
ج) ۱ (سنت تأثیر اعمال در زندگی او) د- ۵ (سنت امداد عام الهی) درس ۶ صص ۷۲-۷۱

۱۴- سنت املاء و استدراج (۰/۲۵) اگر چنین فردی چنان در گناه پیش رود که از گناه خود خرسند باشد و با حق دشمنی و لجاجت کند، خداوند بر امکانات و نعمت‌های او می افزاید اما او با اختیار خود از این نعمت‌ها در جهت افزایش گناه استفاده می‌کند، اینجاست که این نعمت‌ها به صورت بلای الهی ظاهر می‌شود و هر روز گناهانش سنگین‌تر می‌شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر می شود که این سنت، حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است. (۰/۷۵) — درس ۶ ص ۷۲ — ۱

پاسخ کوتاه — ۳/۵

۱۵- اگر این توانایی‌ها را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم شرک است (۰/۲۵) اما اگر این توانایی‌ها را صرفاً از خدا و به اذن او بدانیم، عین توحید است. (۰/۲۵) — درس ۲ ص ۲۴

۱۶- چون حتی اگر بخواهد آن را انکار کند باز هم این کار اختیاری است و با خواست و ارادهٔ خود انجام داده است.(حتی فردی که اختیار را در سخن انکار می‌کند در عمل از آن بهره می‌برد و آن را اثبات می‌کند.) (نوشتن هر یک از دو عبارت کافی است.) (۰/۵) درس ۵ ص ۵۸ و ۵۳

۱۷- به این معناست که مخلوقات جهان با فرمان و حکم و ارادهٔ الهی ایجاد می‌شوند. (۰/۵) — درس ۵ ص ۵۶

۱۸- آشنایی با احکام تجارت در اسلام. (۰/۵) (آشنایی با احکام شرعی تجارت) — درس ۸، ص ۱۰۳

ادامه پاسخ نامه در صفحه ۲

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک / علوم تجربی/فنی حرفه ای وکاردانش**	مدّت آزمون : **۸۵ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ صبح**
پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ آزمون :**۱۴۰۳/۰۳/۱۰**	تعداد صفحه : **۲**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور **خرداد ۱۴۰۳**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.ir	

	ادامه پاسخ کوتاه
	۱۹-نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان(۰/۵) درس۴، ص ۴۷ و ۴۸
	۲۰- الف) ناامید کردن از رحمت الهی - به تاخیر انداختن توبه (تسویف)- گام به گام کشاندن به سوی گناه (هر کدام ۰/۲۵)
	ب) به تاخیر انداختن توبه (تسویف) (۰/۲۵) درس ۷، ص۸۴-۸۶
۷/۵	**پاسخ تشریحی :**
	۲۱) از آنجایی که خدا نصیحت‌گر حقیقی انسان است و می‌داند که گناه مانع سعادت انسان است نسبت به آن هشدار می‌دهد تا انسان از آن دوری کند (۰/۵) شرط‌بندی و قمار هم یک کار بیهوده است – پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد (۰/۲۵) میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. (۰/۲۵) . درس ۸ ص ۹۸
	۲۲) طبق نظر اسلام استفاده از انواع موسیقی سنتی و غیرسنتی (کلاسیک و مدرن) حلال و جایز است. (۰/۲۵) فقط آن نوع موسیقی که بی بند و باری و شهوت را تقویت کند و مناسب مجالس لهو و لعب باشد حرام است. (۰/۵) استفاده از ابزارها و الآت موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه‌های فرهنگیِ مفید حلال و جایز است. (۰/۲۵) درس۸، ص۱۰۲
	۲۳) زیرا لازمهٔ شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است، (۰/۲۵)ذهن ما محدود (۰/۲۵)، ذات و حقیقت خداوند نامحدود است (۰/۲۵) پس نمی‌توانیم به ذات نامحدود خداوند احاطه یابیم و او را بشناسیم. (۰/۲۵) درس ۱، ص ۱۲
	۲۴) آنان معتقد بودند که آدم در بهشت اولیه مرتکب گناه شده است و این گناه به فرزندان آدم نیز سرایت کرده است و هر کسی با گناه اولیه به دنیا می‌آید، (۰/۵) بنابراین هر کودکی پس از تولد باید غسل ویژه‌ای به نام تعمید داده شود تا از آن گناه پاک گردد. (۰/۵) درس ۱۰ ص۱۲۸
	۲۵) انسان موحد هیچ حادثه‌ای را در جهان بی‌حکمت نمی‌داند، گرچه حکمت آن را نداند. از همین‌رو او همواره انسانی امیدوار است (۰/۵) در مقابل سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است و آن‌ها را زمینهٔ موفقیت‌های آینده اش قرار می‌دهد. (۰/۵) باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانهٔ بی مهری خداوند نیست، (۰/۲۵) بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست. (۰/۲۵) درس ۳ ص ۳۲
	۲۶) قبل از اسلام: نشانه‌هایی بسیار اندک از تعقل و تفکر و دانایی بود، جامعه سرشار از خرافات و جهل بود مثل سرودن شعر برای شراب و ... ، فقط ۱۷ نفر سواد خواندن و نوشتن داشتند. (۰/۷۵) **بعد از اسلام: اولین آیاتی که آغازگر رسالت بود دربارهٔ دانش و آموختن بود، دعوت به تفکر، تعقّل و خردورزی در جای جای کتاب قرآن مشاهده شد، دعوت مکرّر قرآن کریم به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سدّ جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت، رسول خدا (ص) آموختن علم را بر مردم واجب دانست، حضرت زهرا (س) به سؤالات متعدد مردم پاسخ می داد. (۱/۲۵)** درس ۹، ص ۱۱۴ و ۱۱۵
	موفق باشید
۲۰	**جمع نمرات**